

schijnt dan plotseling op te houden, maar op de oorspronkelijke photo is te zien, dat zij zich op de kenmerkende manier in twee eindtakken splitst. Hetzelfde is ook duidelijk in fig. 3, wat ik niet afzonderlijk heb vermeld. Wij hebben de indruk gekregen, dat bij afsluiting van de arteria carotis interna voorbij de aftakking van de arteria communicans posterior, of bij afsluiting van de arteria cerebri media, vaker (en misschien ook een sterkere) vulling ontstaat van de arteria cerebri posterior dan anders het geval is (zie ook fig. 173 en 174 van ALMEIDA LIMA). MONIZ (*L'angiographie cérébrale*, 1936) schrijft van de arteria cerebri posterior dat „cette artère naît quelquefois de la carotide interne . . . Quand cette artère (bedoeld is de arteria communicans posterior) est d'un calibre assez gros, le passage du liquide opaque se fait rapidement par cette communicante et passe à la cérébrale postérieure. Dans ces cas, la première portion de la cérébrale postérieure qui provient du tronc basilaire a un calibre très réduit.” ALMEIDA LIMA schrijft over de arteria cerebri posterior: „The posterior cerebral artery appears in arteriograms as wide as the chief arteries of the SYLVIAN group, and of the anterior cerebral, and with characteristic form. The increasing width of the posterior communicating forms the first part of the artery. Sometimes the part corresponding to the posterior communicating is narrower, the artery widening beyond a certain point. . . More frequently, however, the artery does not manifest any sudden variations in its dimensions, and like any arterial branch, it becomes progressively narrower from the trunk of origin, in this case the carotid syphon, to the terminal branches. *In these cases the posterior cerebral artery can be considered as a branch of the internal carotid*, an important point when ligature of the carotid is being considered.”

Deze aanhaling maakt mijn lapsus in het begin begrijpelijker.

Amsterdam, 29 Juni 1952

D. MOFFIE

INTRAMUSCULAIRE TOEDIENING VAN HEPARINE

In het artikel van dr. J. PARÉ¹ „Recidiverende mesenteriale thrombose” wordt enige malen nadrukkelijk vermeld heparine *intramusculair*, bij voorbeeld op bl. 1393 regel 44, en bl. 1394 regel 11.

Aangezien ik tot nu toe steeds had gelezen, dat heparine *intraveneus* werd gegeven, zou ik willen vragen of inderdaad de intramusculaire toediening van heparine werkzaam is en geoorloofd, of dat hier sprake is van een vergissing.

Literatuur: ¹J. PARÉ (1952) *N. T. v. G.* 96, 1392.

's-Gravenhage, 16 Juni 1952

J. H. VAN DIJK

De toediening van heparine aan de in mijn artikel beschreven patiënt, geschiedde inderdaad *intramusculair*.

Intramusculaire toediening van heparine is geoorloofd, maar heeft behalve voordelen ook enkele nadelen, waarvan de voornaamste zijn: de geringere stijging van de stollingstijd en soms het ontstaan van een haematoom op de plaats van de injectie.

Voor literatuur moge ik verwijzen naar DE TAKATS (1948) *J. A. M. A.* 136, 659 en J. E. JARPE (1950) *Acta Chir. Scand. Suppl.* 149.

Apeldoorn, 28 Juni 1952

J. PARÉ

BERICHTEN

BUITENLAND

BELGIË. — EEN RAPPORT OVER STREPTOMYCINE EN P.A.S. Het Ministerie van Volksgezondheid publiceert een rapport van een commissie der Académie Royale de la Médecine, die de opdracht ontving maatregelen te beramen tegen een onjuiste toepassing van streptomycine en andere chemotherapeutica tegen tuberculose.

De commissie stelde een syllabus, bestemd voor de geneeskundige professie samen, die scherp de indicaties van de toepassing van streptomycine en P.A.S., ook in verband met de chirurgische behandeling, omschrijft (*Le Scalpel*, 1952, bl. 814).

BRAZILIË. — STUDIE DER VOORTPLANTING. Afgevaardigden van 12 landen hebben te Rio de Janeiro een „Internationale Vereniging der Vruchtbaarheid” gesticht, ter bestudering van vruchtbaarheid en onvruchtbaarheid. Het eerste internationale congres zal in Mei